

Thure Stenström, I alma maters tjänst. En uppsalaprofessor ser tillbaka. Atlantis 2004.

”Att berätta om ett människoliv är som att ösa en ocean med tesked”. Med de orden tar uppsalaprofessorn och ”understreckaren” Thure Stenström sig an sina memoarer.

Läsaren får följa honom från ungdomsårens Gotland i krigstid till universitetet i Uppsala i mörka och ljusa dagar. Fadern var en i hemmet frånvarande predikant. Med honom utvecklade Stenström en djup misstro mot den teologiska världen, som senare fick support i den något klivna vänskapen med Ingemar Hedenius. Mot slutet av memoarerna träder dock en mer försonlig bild fram av Uppsalas teologer. Särskilt nämns biskop Jonas Johnson. I Uppsala fann Stenström alltmer sin plats. Med sin bok om existentialismen år 1966, låg vägen öppen för en internationell karriär.

Som en god memoar är varje sida bemängd med personliga möten. Här nämns den vördade och slagfärdige Tingsten, Lars Gyllensten och författaren Eydvin Johnson som ”inte tillhörde anpassningarnas kompani”. Stenström fick själv senare erfara vad den utsatta positionen kunde innebära, då han försvarade nobelpristagaren mot dåtidens politiska strömningar.

Boken ger glimtar från många Uppsala-institutioner. Bland annat från mitt eget prästgymnasium; Fjellstedtska skolan, med vår älskade östgötalektor Lennart Hollman.. Stenström har även producerat över 200 understreckare i SvD. En bra sådan ska vara rakt på sak, enkel och utan komplicerade ord. Precis så har Stenström också utformat sina memoarer. Den är lättläst och underhållande.

Tiden efter studentrevolten 1968 beskriver Stenström som de mörka åren vid universitetet. Förnuft och kompetens fick stå tillbaka för politiska manifest och aningslösa reformverksamheter.

Stenström beskriver sig själv som en orädd kämpe, som aldrig tvekat att välja och våga den egna vägen. Ändå finns det något sårbart hos denne kämpe. Akademiens elakheter gjorde honom, som så många andra, lättkränkt, utsatt och stundtals småaktig. Oavsiktligt lyfter Stenström fram en bild av det ärade universitetet som en intrigernas bakgård. Hans berättelse tenderar till schematiska bilder av vänner och fiender, medgångar och motgångar, upphöjelse och skamgrepp. Till slut har Stenström lyckats väva in sin vördade akademiska livsvärld i ett nät av ynkligheter, vilket säkert inte var hans avsikt. Däri har Stenströms memoarer bitits sig själv i svansen. Att skriva memoarer är ett vanskligt företag. Som gammal blir man antingen klok och vis eller bitter och less på alltsammans, menade den amerikanske psykoanalytikern Erik H Erikson. När Stenström vecklar in sig i tillsättningar där han sett sig förbigången, kan

man undra var han hör hemma. Men som ett stycke tidshistoria är den ändå en underhållande och lättsam läsning.

Jakob Carlander